

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA

IM. STANISŁAWA MONIUSZKI

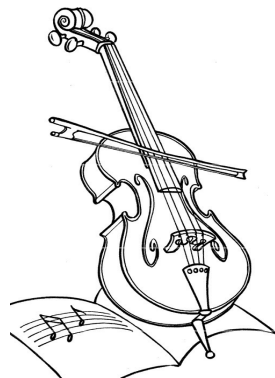
W RACIBORZU

WYMAGANIA EDUKACYJNE

PRZEDMIOT GŁÓWNY

WIOŁONCZELA

Pierwszy etap edukacyjny

CYKL SZEŚCIOLETNI

PIERWSZA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zagadnienia techniczne i wiadomości teoretyczne:**

- dobór instrumentu o odpowiedniej dla ucznia wielkości, zaopatrzonego w czysto brzmiące struny oraz właściwej długości smyczka
- zapoznanie ze składowymi częściami wiolonczeli i smyczka
- prawidłowa postawa przy grze, trzymanie instrumentu i smyczka
- prowadzenie smyczka po strunach
- działanie palców lewej ręki
- aplikatura w I pozycji, nazwy dźwięków
- system notacji muzycznej, pięciolinia, linie dodane, klucz basowy, nuty i pauzy
- zasadnicze oznaczenia dynamiki i tempa
- oznaczenia kierunku smyczka, oznaczenie legato
- zaznajomienie ucznia z szerokim układem w I pozycji

- **Ćwiczenia z zastosowaniem:**

- wartości rytmicznych: ćwierćnuty, półnuty, całej nuty, półnuty z kropką, ósemki, ćwierćnuty z kropką oraz odpowiadających im pauz
- artykulacji non legato, legato po 2,3 lub 4 dźwięki
- dynamiki w granicach piano – mezzoforte
- tempa umiarkowanego i wolnego
- dźwięku czystego i płynnego
- właściwego podziału smyczka

- **Gamy i pasaże:**

- gamy: G, C, D, F w jednej oktawie, z zastosowaniem różnych, lecz łatwych układów rytmicznych
- pasaże

DRUGA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - artykulacja: gra dolna i górną połową smyczka, gra całym smyczkiem, detache, staccato, portato, legato – po 2, 3, 4 dźwięki w tempie umiarkowanym ze zmianą strun
 - rytmika: wartości nut i pauz
 - dynamika: w granicach piano – forte
 - pozycje: I pozycja – układ szeroki, półpozycja
- **Gamy i pasaże:**
 - gamy durowe: G, A, F, B, Es w jednej oktawie
 - gamy: C, D w dwóch oktawach
 - odpowiednie pasaże

TRZECIA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - pozycje: IV pozycja – gra w pozycji i ze zmianą pozycji
 - artykulacja: detache, staccato, portato, legato – do 8 dźwięków
 - dwudźwięki: łatwe dwudźwięki – tercja, seksta
 - dynamika – w granicach pp – f oraz crescendo i decrescendo
 - rytmika: synkopa ćwierćnutowa i ósemkowa
 - wstępna nauka wibracji
- **Gamy i pasaże:**
 - gamy: C, D, F, G, d, g – w dwóch oktawach
 - gamy: A, Es, B, c, a, h – w jednej oktawie
 - odpowiednie pasaże

CZWARTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - pozycje: II i III – gra w pozycji i ze zmianą pozycji
 - artykulacja: doskonalenie detache, portato w różnych częściach smyczka, legato
 - dwudźwięki: tercje, seksty – techniką przygotowawczą
 - dynamika – kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia w granicach pianissimo – forte
 - nauka wibracji
 - arpeggio na trzech i czterech strunach w tempie umiarkowanym
 - klucz tenorowy
 - technika kciuka – ćwiczenia wprowadzające (według uznania nauczyciela)
 - rytmika: rytm punktowany
 - ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent

- **Gamy i pasaże:**
 - do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym szybkim
 - odpowiednie pasaże

PIĄTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - pozycje: V, VI, VII – gra w pozycjach i ze zmianami pozycji, doskonalenie techniki kciuka
 - artykulacja: doskonalenie detache, portato, legato na różnych strunach, zapoznanie ucznia z techniką smyczka skaczącego – spiccato
 - dwudźwięki: tercje, seksty – na długich dźwiękach
 - dynamika – kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia w granicach pianissimo – forte

- doskonalenie wibracji
 - klucz tenorowy
 - ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, tryl, obiegnik
 - akordy: łatwiejsze akordy trzygłosowe
- **Gamy i pasaże:**
 - do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym szybkim
 - odpowiednia pasaże

SZÓSTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - doskonalenie łążeń wszystkich pozycji (I – VII), doskonalenie grania pozycji kciukowej
 - artykulacja: doskonalenie detache, portato, legato, sticcato, na różnych strunach
 - dwudźwięki: tercje, seksty – na długich dźwiękach
 - klucz tenorowy
 - ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, tryl, obiegnik
- **Gamy i pasaże:**
 - gamy durowe i molłowe do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch, trzech oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji
 - odpowiednie pasaże

CYKL CZTEROLETNI

PIERWSZA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zagadnienia techniczne i wiadomości teoretyczne:**

- dobór instrumentu o odpowiedniej dla ucznia wielkości, zaopatrzonego w czysto brzmiące struny oraz właściwej długości smyczka
- zapoznanie ze składowymi częściami wiolonczeli i smyczka
- prawidłowa postawa przy grze, trzymanie instrumentu i smyczka
- prowadzenie smyczka po strunach
- oznaczenia kierunku smyczka
- działanie palców lewej ręki
- aplikatura w I pozycji, nazwy dźwięków
- system notacji muzycznej, pięciolinia, linie dodane, klucz basowy, nuty i pauzy
- zasadnicze oznaczenia dynamiki i tempa
- oznaczenia kierunku smyczka, oznaczenie legato
- zaznajomienie ucznia z szerokim układem w I pozycji
- artykulacja: gra dolną i górną połową smyczka, gra całym smyczkiem, detache, staccato, legato
 - po 2,3,4 dźwięki w tempie umiarkowanym, ze zmianą strun
- rytmika: wartości nut i pauz – ćwierćnuta, półnuta, cała nuta, półnuta z kropką, ósemka, ćwierćnuta z kropką i ósemka, szesnastki, triole
- dynamika: w granicach piano – mezzoforte
- pozycje: I pozycja – układ wąski i szeroki, półpozycja, I pozycja podwyższona, gra w pozycji i ze zmianą pozycji

- **Gamy i pasaże:**

- gamy durowe: G, A, F, B, Es w jednej oktawie, z zastosowaniem różnych, lecz łatwych układów rytmicznych, gamy C, D w dwóch oktawach, gamy molowe: c, a, h w jednej oktawie
- odpowiednie pasaże
-

DRUGA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- artykulacja: doskonalenie detache w różnych częściach smyczka, legato – po 4-8 szesnastek w tempie umiarkowanym
- arpeggio na trzech i czterech strunach legato w tempie umiarkowanym
- rytmika: synkopa ćwierćnotowa i ósemkowa, rytm punktowany
- dynamika: kształtowanie dźwięku w granicach pianissimo – forte oraz crescendo i decrescendo
- pozycje: II, III, IV pozycja, gra w pozycjach i ze zmianami pozycji
- łatwe dwudźwięki: tercje, seksty

- **Gamy i pasaże:**

- gamy do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym
- odpowiednie pasaże

TRZECIA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- artykulacje: doskonalenie detache, portato legato – na różnych strunach, zapoznanie ucznia z techniką smyczka skaczącego – spiccato
- pozycje: V, VI, VII – gra w pozycjach i ze zmianami pozycji, technika kciuka – ćwiczenia wprowadzające
- dwudźwięki: tercje, seksty – technika przygotowawcza
- akordy: łatwiejsze akordy trzygłosowe
- klucz tenorowy
- nauka wibracji
- ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, obiegnik tryl

- dynamika: w granicach pianissimo – forte , crescendo, decrescendo w grze legato, kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia
- **Gamy i pasaże:**
 - do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaf z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym szybkim
 - odpowiednie pasaże

CZWARTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**
 - doskonalenie łączy wszystkich pozycji (I – VII), doskonalenie grania pozycji kciukowej
 - artykulacja: doskonalenie detache, portato, legato, spiccato, na różnych strunach, ze zmianami pozycji
 - dwudźwięki: tercje, seksty – na długich dźwiękach
 - klucz tenorowy
 - ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, tryl, obiegnik
- **Gamy i pasaże:**
 - gamy durowe i molowe do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch, trzech oktaf z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji
 - odpowiednie pasaże

Klasa I C6

Uczeń bierze udział w popisach klasowych a także w popisach klas w pierwszym i drugim semestrze. Ocenę wystawia nauczyciel.

Klasa II C6

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- 2 utwory dowolne z akompaniamentem lub Sonatina / Concertino (część lub fragment) i utwór dowolny

II semestr – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- 2 utwory dowolne z akompaniamentem lub Sonatina / Concertino (część lub fragment) i utwór dowolny

Klasa III C6

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa IV C6

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa V C6

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa VI C6

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda
- 2 kontrastujące części Sonaty / 1cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin końcowy

- 2 Etiudy z różnorodnymi problemami (można grać z nut)
- 2 kontrastujące części Sonaty / 1cz. Koncertu
- 1 cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa I C4

Uczeń bierze udział w popisach klasowych a także w popisach klas w pierwszym i drugim semestrze. Ocenę wystawia nauczyciel.

Klasa II C4

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino (część lub fragment)
- utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino (część lub fragment)
- utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa III C4

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut

- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa IV C6

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda
- 2 kontrastujące części Sonaty / 1cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin końcowy

- 2 Etiudy z różnorodnymi problemami (można grać z nut)
- 2 kontrastujące części Sonaty
- 1 cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

W ciągu roku szkolnego uczeń w każdym semestrze bierze udział w popisach klasowych.

W danym roku szkolnym uczeń bierze udział w zorganizowanym przez kierownika sekcji zmaganiach technicznych (gamy, trójdźwięki).

W klasach II – VI C-6 oraz II – IV C-4 z instrumentu głównego śródroczną ocenę ustala

nauczyciel instrumentu głównego podczas przesłuchań śródrocznych, zaś roczną ocenę klasyfikacyjną ustala komisja w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego.

Przesłuchania śródroczne oraz egzamin promocyjny i końcowy przeprowadza się w formie praktycznej.

Terminy przesłuchań śródrocznych oraz egzaminów promocyjnych i końcowych wyznacza dyrektor szkoły.